

Sygn. akt **III AUa 586/22**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wiesława Stachowiak

Protokolant: Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2024 r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy **A. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o składki

na skutek apelacji A. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 24 lutego 2022 r. sygn. akt IV U 1987/21

- oddala apelację,**
- nie obciąża odwołującej A. R. kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

	Wiesława Stachowiak	
--	---------------------	--

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24.08.2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że **A. R.** jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenia zdrowotne w łącznej kwocie 985,78 zł, w tym:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 02-03.2021r. w kwocie 241,30 zł;
- składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres od 02-03.2021r. w kwocie 721,48 zł plus odsetki 23 zł.

W uzasadnieniu decyzji, podano, że wnioskodawczyni A. R. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą detaliczną artykułów używanych, prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach do 11.03.2021r. W związku z nieopłaceniem składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, na koncie wnioskodawczyni powstały zaległości.

A. R. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i argumentując, że „ma szereg wątpliwości do płatności wynikającej z zaskarżonej decyzji”. Nie kwestionowała wysokości przypisanych składek a jedynie ich zasadność podnosząc, że ma trudną sytuację życiową i finansową.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2022r., w sprawie IV U 1987/21, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił odwołanie (pkt I) i zasądził od wnioskodawczyni na rzecz pozwanego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne:

Wnioskodawczyni A. R. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 09.01.2020r. do 12.03.2021r. W ramach tarczy antykryzysowej wnioskodawczyni przysługiwało zwolnienie z opłacania składek.

Poza sporem jest, że ubezpieczona A. R. nie opłaciła składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące luty i marzec 2021r.

W dniu 31.03.2021r. wnioskodawczyni A. R. złożyła wniosek do organu rentowego o umorzenie należności z tytułu składek.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 24.06.2021r., odmówił umorzenia należności z tytułu składek za osobę prowadzącą działalność gospodarczą, będącą jednocześnie płatnikiem tych składek – za luty 2021r.

Wnioskodawczyni nie złożyła odwołania do Sądu od decyzji pozwanego z dnia 24.06.2021r.

W odwołaniu do Sądu od decyzji pozwanego z dnia 24.08.2021r., wnioskodawczyni powołuje się na decyzję pozwanego z dnia 24.06.2021r. podnosząc, że jej zadłużenie zostało określone w decyzji z 24.06.2021r.

W piśmie procesowym z dnia 30.09.2021r. – odpowiedzi na odwołanie, pozwany organ rentowy szczegółowo wyjaśnił, że decyzja organu rentowego z 24.06.2021r. odmawiająca umorzenia składek dotyczyła jedynie należności z tytułu nieopłaconych składek za luty 2021r. Zaskarżona decyzja pozwanego z dnia 24.08.2021r. dotyczy nieopłaconych przez wnioskodawczynię składek za luty 2021r. i marzec 2021r.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że odwołanie okazało się niezasadne.

Sąd I instancji wskazał, że przedmiotem sporu było ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo ustalił zadłużenie płatnika z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Zdaniem Sądu Okręgowego stan faktyczny sprawy był w zasadzie bezsporny, wynikał ponadto z dokumentacji zgromadzonej w aktach organu rentowego i aktach niniejszego postępowania. Spór sprowadzał się do kwestii prawidłowości rozliczeń dokonanych przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Ubezpieczona w zasadzie nie zajęła żadnego stanowiska w sprawie podnosząc jedynie, że nie jest pewna jakie kwoty ma zapłacić.

Sąd Okręgowy powoływał następnie podstawę prawną rozstrzygnięcia, tj. przepisy art. 46 ust. 1, 46 ust. 2, 48b ust. 2, 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, a także przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 18.04.2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych, które weszło w życie 22.05.2008r. (Dz.U. z 2008 r., Nr 78, poz. 465).

W przedmiotowej sprawie nie było sporu co do tego, iż wnioskodawczyni nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące luty 2021r. i marzec 2021r.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie wnioskodawczyni nie znajduje uzasadnienia, gdyż zaskarżona decyzja została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Pozwany organ rentowy prawidłowo obliczył wysokość

należnych składek w pełnej wysokości za luty 2021r. i proporcjonalnie za miesiąc marzec 2021r., jeżeli chodzi o wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne (art. 18 ust. 9 cyt. ustawy systemowej).

Mając powyższe na względzie, w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego w punkcie II wyroku, postanowiono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Apelację od powyższego wyroku, w całości, złożyła odwołująca. Wnioskodawczyni argumentowała, że nie zgadza się z wyrokiem Sądu Okręgowego, ponieważ nie została wezwana na rozprawę. Wskazywała, że ZUS w K. wprowadził ją w błąd co do kwoty należności w związku z zakończeniem działalności gospodarczej. Nadto powoływała się na trudną sytuację materialną i rodzinną.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Wbrew zarzutom strony apelującej Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawnych. W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał wszechstronnej oceny całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy wskazał, jaki stan faktyczny stał się jego podstawą oraz podał, na jakich dowodach oparł się przy jego ustalaniu. Sąd Apelacyjny ustalenia Sądu I instancji w całości uznał i przyjął, jako własne, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 233/09, LEX nr 585720 i z dnia 24 września 2009 r., II PK 58/09, LEX nr 558303).

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było rozstrzygnięcie, czy prawidłowa jest decyzja z dnia 24.08.2021r., na mocy której pozwany stwierdził, że A. R. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenia zdrowotne za luty i marzec 2021r. w łącznej kwocie 985,78 zł.

Zaskarżona decyzja została wydana m.in. w oparciu o art. 46 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w myśl których płatnik składek jest obowiązany wg zasad wynikających z powołanej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek, o których mowa w ust. 1, oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych podlegających rozliczeniu na poczet składek następuje w deklaracji rozliczeniowej według ustalonego wzoru. Nie podlegają rozliczeniu w deklaracji rozliczeniowej zasiłki wypłacone przez płatnika bezpodstawnie.

Z kolei zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy systemowej - za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Bezspornie to na ubezpieczonej prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 9.01.2020r. do 12.03.2021r., jako na płatniku składek, ciążył obowiązek opłacania należnych składek, a także składania na

bieżąco deklaracji rozliczeniowych, czy korekty ewentualnych nieprawidłowości. Za miesiąc marzec 2021r., kiedy nastąpiło zakończenie działalności gospodarczej, należna podstawa wymiaru składek podlegała proporcjonalnemu zmniejszeniu, jednakże tylko w odniesieniu do składek na ubezpieczenie społeczne, gdyż składka na ubezpieczenie zdrowotne należna była w pełnej wysokości.

Odnosząc się do apelacji odwołującej, to nie zawierała ona w niej konkretnych zarzutów co do zakwestionowania faktu istnienia zaległości składkowej, czy też jej wysokości. Apelująca zarzucała, że nie została wezwana na rozprawę przed Sądem I instancji, jednakże wyrok został wydany na posiedzeniu niejawnym, o czym wnioskodawczyni została skutecznie zawiadomiona, z jednoczesną informacją o możliwości zajęcia końcowego stanowiska w sprawie – zarządzeniem z dnia 3 stycznia 2022r. Odwołująca złożyła takie oświadczenie w piśmie z dnia 19 stycznia 2022r., wskazując jednocześnie, że i tak nie stawiałaby się na rozprawę ze względów zdrowotnych.

Zasadnicza argumentacja apelującej koncentrowała się wokół kwestii związanych z jej trudną sytuacją materialną i życiową, jednakże okoliczności te nie podlegają ocenie w toku kontroli decyzji ustalającej wysokość zaległości składkowych. Odwołująca nie wniosła natomiast odwołania od decyzji pozwanego z dnia 24.06.2021r. odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek za luty 2021r.

Reasumując – trafne jest ustalenie Sądu Okręgowego, że nie było wątpliwości co do tego, iż odwołująca nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące luty 2021r. i marzec 2021r., zaś pozwany prawidłowo obliczył wysokość należnych składek – w pełnej wysokości za luty 2021r. i proporcjonalnie za miesiąc marzec 2021r. (art. 18 ust. 9 cyt. ustawy systemowej).

Wskazać także należy na kontrolną funkcję postępowania sądowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i zasadę, że jego przedmiotem może być tylko żądanie będące przedmiotem rozpoznania przed organem rentowym. W związku z powyższym przedmiotem niniejszej sprawy była kontrola prawidłowości decyzji z dnia 24.08.2021r. na dzień jej wydania, zaś rolą Sądu rozpatrującego odwołanie od powyższej decyzji, było skontrolowanie, czy organ rentowy na dzień wydania tej decyzji prawidłowo ustalił wielkość zadłużenia odwołującej z tytułu należnych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny w punkcie 1 wyroku oddalił apelację, jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 2 wyroku, zgodnie z art. 102 k.p.c. uznając, że w sprawie zaistniał szczególnie uzasadniony wypadek uzasadniający nieobciążanie odwołującej kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej. Sąd dał wiarę przytoczonym w apelacji okolicznościom zarówno co do stanu zdrowia odwołującej, jak i związanej z tym trudną sytuacją rodzinną i majątkową.

Wiesława Stachowiak